

Presidentinvaalien 2. kierroksen äänestyksen paikka- ja ajankohdat

Kesvaltk 16.01.2024 § 10
111/00.00.00.01/2023

Valmistelija

Tiedonhallintasihteeri Minna Korhonen, puh. 0400855917,
minna.korhonen@vaala.fi

Peruste

Suomen perustuslain 54 §, Vaalilain 47 §, Perustuslain 14 §:n 3 momentti,
Vaalilain 48 §, vaalilain 5 §, Vaalilain 9 §

Seuraavat yleiset vaalit ovat presidentinvaalit, jotka toimitetaan sunnuntaina 11.2.2024. Ennakkoäänestys toimitetaan keskiviikosta tiistaihin 31.1.-6.2.2024 (seitsemän päivää). Ennakkoäänestys ulkomailla toimitetaan keskiviikosta lauantaihin 31.1.-3.2.2024.

Presidentinvaalissa järjestetään 2. kierros, jos kukaan ehdokas ei saa ensimmäisellä kierroksella yli puolta äänistä. Toinen kierros järjestetään kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä. Vaalipäivä on sunnuntaina 11.2.2024 ja Ennakkoäänestys toteutetaan Suomessa 31.1.-6.2.2024.

Perustuslain 54 §, Presidentiksi valitaan ehdokas, joka saa vaalissa enemmän kuin puolet annetuista äänistä. Jos kukaan ehdokkaista ei ole saanut enemmistöä annetuista äänistä, toimitetaan uusi vaali kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä. Presidentiksi valitaan tällöin uudessa vaalissa enemmän ääniä saanut ehdokas. Jos on asetettu vain yksi ehdokas, hän tulee valituksi presidentiksi ilman vaalia. Vaalin ajankohdasta ja presidentin valitsemisessa noudatettavasta menettelystä säädetään tarkemmin lailla.

Presidentti valitaan suoralla, tarvittaessa kaksivaiheisella vaalilla. Vaalipäivä on vaalivuoden tammikuun neljäs sunnuntai. Mikäli joku ehdokkaista saa jo tässä (ensimmäisessä) vaalissa yli puolet annetuista (s.o. hyväksytyistä) äänistä, tulee hän valituksi presidentiksi. Jos näin ei käy, toimitetaan kahden viikon kuluttua sunnuntaina toinen vaali kahden ensimmäisessä vaalissa eniten ääniä saaneen ehdokkaan kesken. Toisessa vaalissa enemmän ääniä saanut ehdokas valitaan presidentiksi.

Perustuslain 14 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Tämän nojalla kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä.

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakkoäänestyspaikka on ennakkoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakkoäänestyksen ajanjakson päivinä, jollei kunnanhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Erityinen syy voi olla lähinnä vain kunnan jonkin alueen tai taajaman vähäiseksi arvioitu äänestäjämäärä.

Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää ennakkoäänestyspaikkojen päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakkoäänestyspaikka ei saa olla avoinna arkipäivisin ennen kello 8 eikä kello 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 9 eikä kello 18 jälkeen.

Presidentinvaaleissa noudatetaan vaalilain 5 §:n mukaista vaalipiirijakoa.

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jolle erityisistä syistä muuta johdu. Ennakkoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä samoina vaaleista toiseen. Näin edistetään sitä, että äänestäjät tietävät, missä äänestyspaikka on. Paikkojen lopettaminen tai siirtäminen taikka niiden vakiintuneiden aukioloaikojen muuttaminen ilman pakottavaa syytä aiheuttaa epätietoisuutta äänestäjien keskuudessa. Vaalilain mukaan kunnanhallituksen tulee varsinaisen ennakkoäänestyspaikan lisäksi määrätä ennakkoäänestyspaikkoina olevat sosiaalihuollon toimintayksiköt.

Yleinen ennakkoäänestys on ollut Vaalan kunnanvirastolla valtuustosalissa.

Ennakkoäänestysajalla toteutetaan myös laitospääntestys. Ne toteutettu tehostetun asumisen yksikössä Takatiellä ja kotihoidossa Vaalanrannassa vaalilautakunnan ilmoittamana aikana. Pelson vankilassa toimii oma vaalitoimikunta, joka suorittaa äänestys vankilan tiloissa.

Kotiäänestys suoritetaan myös ennakkoäänestysajalla vaalilautakunnan päättämän ajankohdan mukaisesti.

Kotiäänestys ilmoittautuminen päättyy tiistai 30.1.2024 klo 16 mennessä.

- Varsinaisen äänestyspaikka on kunnanviraston Valtuustosalissa sunnuntai 11.2.2024 klo 9-20.
- Yleinen ennakkoäänestys järjestetään Vaalan kunnanvirastolla valtuustosalissa:

Ennakkoäänestys aukioloajat ovat seuraavat:

ke-pe klo 9.00 – 16.00, la klo 11.00 -13.00, ma-ti klo 9.00-18.00.

Päätös

Lautakunta esittää ennakkoäänestys järjestämisen aukioloaikoja edelleen kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi.

Hyväksyttiin Hyväksyttiin.

Khall 16.01.2024 § 10
111/00.00.00.01/2023

Valmistelija

Tiedonhallintasihteeri Minna Korhonen, puh. 0400855917,
minna.korhonen@vaala.fi

Keskusvaalilautakunta käsittelee asiaa kokouksessaan 16.1.2024.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kärkkäinen Minna

Päätösesitys

Kunnanhallitus toteaa, että kotiäänestys ilmoittautuminen päättyy tiistaina 30.1.2024 klo 16 mennessä.
Kunnanhallitus päättää, että

1. varsinaisen äänestyspäivän äänestyspaikka on kunnanviraston valtuustosali sunnuntaina 11.2.2024 klo 9-20
2. yleinen ennakkoäänestys järjestetään Vaalan kunnanvirastolla valtuustosalissa osoitteessa Vaalantie 14, 91700 Vaala
3. Ennakkoäänestyksen aukioloajat ovat seuraavat: ke-pe 31.1.-2.2.2024 klo 9.00 – 16.00, la 3.2.2024 klo 11.00 -13.00, ma-ti 5.-6.2.2024 klo 9.00-18.00.

Päätös

Hyväksyttiin.